

Orientering til kommuner om kriterier og hensyn ved fordeling af særtilskud efter § 19 for 2013

1. Indledning

Ifølge § 19 i Lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner yder økonomi- og indenrigsministeren årligt tilskud til kommuner i hovedstadsområdet, der har særlige økonomiske vanskeligheder. En del af puljen er afsat til et særtilskud til Furesø Kommune i overensstemmelse med kommunens aftale med ministeriet om sammenlægning af Farum og Værløse Kommuner fra 2005. Tilskud til de øvrige hovedstadskommuner fordeles efter konkrete ansøgninger.

Der er i alt 17 kommuner, der for 2013 har søgt om tilskud i henhold til § 19 i omtalte lov. 9 kommuner har fået tildelt særtilskud efter § 19 på i alt 126,0 mio. kr.

I *afsnit 2* redegøres der nærmere for lovgrundlaget vedrørende særtilskudpuljen for vanskeligt stillede kommuner.

I *afsnit 3* redegøres for den nærmere konkretisering af de kriterier, der er lagt til grund for vurderingen.

I *afsnit 4* findes en omtale af de hensyn, som ministeriet i øvrigt har inddraget i sin vurdering.

I *afsnit 5* konkluderes vedrørende fordeling af tilskud.

2. Særtilskudpuljen for 2013

Den samlede tilskudpulje er i henhold til lov nr. 582 af 18. juni 2012 om justeringer i udligningssystemet fastsat til 0,05 pct. af beskatningsgrundlaget for kommunerne i hovedstadsområdet. Tidligere udgjorde tilskudpuljen 0,07 pct. af beskatningsgrundlaget, og den samlede særtilskudpulje i 2013 er således mindre sammenlignet med de foregående år. Med lovændringen er fordelingsnøglen samtidig ændret, så bidraget ydes efter kommunens andel af beskatningsgrundlaget i stedet for efter kommunens andel af indbyggertallet.

Der blev i juni måned skrevet ud til kommunerne og på et overordnet niveau gjort rede for de forhold, som der bl.a. ville blive lagt vægt på ved fordelingen af rammen. Det fremgik af brevet, at der ved vurderingen af kommunernes ansøgninger ville blive lagt vægt på bl.a. følgende hovedkriterier:

- Demografiske udfordringer
- Aktuelle økonomiske udfordringer
- Vedvarende økonomiske udfordringer

Hovedkriterierne har – ud fra forskellige vinkler – det formål at pege på nogle særlige udfordringer, som kan medføre et pres for supplerende ekstern finansiering i kommunerne. Særtilskudsfordelingen skal således ses som et supplement til det generelle tilskuds- og udligningssystem.

3. Konkretisering af kriterier

3.1. Kommuner med demografiske udfordringer

Dette hovedkriterium har fokus på de økonomiske udfordringer hos kommuner, der er præget af befolkningsfald, eller som har haft en betydelig befolkningsfremgang de seneste år, samt har en befolknings sammensætning, der medfører et udgiftspres.

Som underliggende kriterier for kommunernes opfyldelse af dette hovedkriterium indgår beskatningsgrundlaget for 2013, andel 0-16 årige og 70+ årige fra 2010 til 2012, andel af 80+ årige i 2012 samt beskæftigelsesfrekvensen i 2011.

	Kriterier
1	Fald i befolkningstal 2006-2012
2	Større fald i befolkningstal 2006-2012 eller høj vækst i befolkningstal 2010-2012
3	Lavt beskatningsgrundlag pr. indbygger i 2013 (statsgaranti)
4	Vækst i andel 0-16-årige og 70+årige 2010-2012
5	Høj andel 80+årige i 2012
6	Lav beskæftigelsesfrekvens i 2011

3.2. Kommuner med aktuelle økonomiske udfordringer

Dette hovedkriterium har fokus på kommunens mere øjeblikkelige økonomiske udfordringer.

Som underliggende kriterier indgår likviditeten (opgjort efter kassekreditreglen) i 2. kvartal 2011, den driftsmæssige balance i 2012 ifølge budgettet, ledigheden i 2011 samt bruttoanlægsudgifterne 2007-2011.

I forhold til den driftsmæssige balance er der taget højde for, at driftsindtægterne bør overstige driftsudgifterne med henblik på, at en kommune også har tilstrækkelige indtægter til at finansiere sit anlægsniveau.

	Kriterier
1	Lav gennemsnitlig likviditet pr. indbygger i 2.kvartal 2012
2	Svag driftsbalance pr. indbygger i 2012
3	Særlig svag driftsbalance pr. indbygger i 2012
4	Høj ledighed 2011
5	Særlig høj ledighed 2011
6	Lave bruttoanlægsudgifter pr. indb. 2007-2011
7	Særligt lave bruttoanlægsudgifter pr. indb. 2007-2011

3.3. Kommuner med vedvarende økonomiske udfordringer

En række kommuner er præget af økonomiske udfordringer, som må vurderes at være af mere vedvarende karakter.

Som underliggende kriterier indgår forsørgelsesudgifter samt udgifter til førtidspension, beskatningsgrundlag som antages kan være medvirkende til højt beskatningsniveau, ligesom skat/serviceforholdet kan være en indikator for kommunens vedvarende udfordringer.

Som underliggende kriterier indgår forsørgelsesudgifter samt udgifter til førtidspension ud fra regnskab 2011, beskatningsgrundlag i 2013 og beskatningsniveau i 2012 samt skat/serviceforholdet i budget 2012.

	Kriterier
1	Høje udgifter til forsørgelse pr. 17-64-årig i regnskab 2011
2	Høje udgifter til førtidspension pr. 17-64-årig i regnskab 2011
3	Lavt beskatningsgrundlag pr. indbygger i 2013 (statsgaranti)
4	Højt beskatningsniveau 2012
5	Højt skat/serviceforhold 2012

4. Hensyn i øvrigt

Udover de ovenfor beskrevne fire kommunegrupper (med kommuner der opfylder et hovedkriterium) inddrages foruden kommunernes ansøgninger en række øvrige forhold ved fordelingen af tilskud efter § 16, herunder:

- Efterreguleringen af skat og udligning vedr. 2010 inddrages i de tilfælde, hvor det vurderes, at tilbagebetalingen kan indebære en udfordring for kommunens likviditet.
- Etableringen af Udbetaling Danmark, hvor det vurderes, at dette kan indebære en udfordring for kommunens likviditet.
- Byrdefordelingsmæssige virkninger som følge af justeringerne af udligningssystemet.
- Byrdefordelingsmæssige effekter af justeringen af udligningssystemet inkl. effekt af kriterieopdateringer og vægte m.v.
- Byrdefordelingsmæssige effekter af højere beskatningsgrundlag og tilhørende lavere bloktilskud

- Forskel mellem beskæftigelsestilskud og faktiske udgifter til forsikrede ledige og aktiverede i 2011 og forskel mellem nuværende beskæftigelsestilskud og beskæftigelsestilskud efter justeringerne på området af ordningen.

5. Konklusion vedrørende fordeling af tilskud

Tilskud fordeles til de kommuner, der opfylder en fastsat del af kriterierne i de tre kategorier, der er nævnt i afsnit 3.1.-3.3. I fastsættelsen af beløb indgår antallet af opfyldte kriterier, eventuelt hensynene nævnt i afsnit 4 samt ansøgningen og eventuelt supplerende oplysninger fra kommunen.